

SANKTSIOONIDE RAKENDAMISE JUHIS

Sanktsioonide rakendamise juhise koostamisel on lähtunud Euroopa Komisjoni otsusega nr 19.12/2013C(2013)9527 heaks kiidetud Euroopa Komisjoni juhendi "Guidelines for determining financial corrections to be made to expenditure financed by the Union under shared management, for non-compliance with the rules on public procurement" (inglise keeles kättesaadav:http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/cocof/2013/cocof_13_9527_annexe_en.pdf; eesti keeles kättesaadav: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/cocof/2013/cocof_13_9527_annexe_et.pdf) lisas 2 sätestatud rikkumistest ja määradest. Kuivõrd Euroopa Komisjonis toodud rikkumised ei ole lõplikud, on sanktsioonide tabelit täiendatud PRIA poolt varasemas praktikas tuvastatud rikkumistega.

Maaeluinvesteeringutoetuste puhul on lähtumine Euroopa Komisjoni juhendist sätestatud ka Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (ELÜPS) § 78 lõikes 2, mille kohaselt, kui toetuse saaja on hankija riigihangete seaduse tähenduses, siis riigihangete seaduses sätestatud nõuete rikkumise eest vähendatakse toetuse saajale antavat toetust liikmesriigi suhtes kohalduva finantskorrektsiooniga samadel alustel ja ulatuses. Teiste valdkondade seadusandluses eelviidatu laadset sätet ei sisaldu, kuid käesolevat sanktsioonide rakendamise tabelit kohaldatakse ühetaoliselt kõigile PRIA menetlevate meetmete fondidele.

Sanktsioonide rakendamine toimub vastavalt rikkumise iseloomu analüüsile. Rikkumise puhul tuleb tuvastada selle raskusaste, ulatus ning kestvus, millest igale tuvastatud asjaolule tuleb tabeli kohaselt määrata punktisumma, millede liitmisel avaldub määratava finantskorrektsiooni ulatus. Mitme rikkumise tuvastamisel ühe hankemenetluse raames sarnaselt Euroopa Komisjoni juhendi punktis 1.3 toodule korrektsioonimäärasid ei kumuleerita vaid korrektsioonimäära kindlaks tegemisel võetakse aluseks kõike raskemakuulisem eeskirjade eiramine.

Juhul, kui esinevad olulised põhjused, mis võivad rikkumise finantskorrektsiooni määra muuta, on teenistujal õigus rikkumist hinnata maatriksist erinevalt. Sellisel juhul tuleb analüüsida ja arvestada kergendavaid või raskendavaid asjaolusid ning vajadusel muuta kuni ühe avaldatud finantskorrektsiooni määra võrra sanktsioonide lahtris sätestatud protsendimäära ulatuses kõrgemaks või madalamaks.

1. Ebakorrektnete hanketeate avaldamine

Raskusaste	1 punkt Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	2 punkti Mõju nõude eesmärgile on märgatav	3 punkti Mõju nõude eesmärgile on suur
		<u>Rahvusvahelist piirmäära ületav hange:</u> Hanketeadet ei ole avaldatud ELT-s, kuid on avaldatud viisil, mis tagab teises liikmesriigis asuva ettevõtja võimaluse saada asjakohast teavet enne pakkumuse/osalemise taotluse pakkumuste esitamise tähtaega. <u>Alla rahvusvahelist piirmäära jääb hange (RH ja LH):</u> Hanketeadet ei ole avaldatud riigihangete registris, kuid on avaldatud viisil, mis tagab nii kohalikele, kui ka teises liikmesriigis ettevõtjale võimaluse pakkumuse/osalemise taotluse pakkumuste esitamise tähtaega. Piisavaks ja üldkasutavaks avaldamise vahendiks peetakse interneti, avaldamist riigiteatajas, riiklikud riigihanketeateid avaldavad ajakirjad, erialased väljaanded, kohalikud avaldamise vahendid (vaid väga väikese lepingu puhul, mille jaoks on vaid kohalik turg), ELTL.	Hanketeadet ei ole avaldatud mitte mingisugusel viisil. Hankija on potentsiaalsete pakkujatega võtnud ühendust iseseisvalt ilma, et esineksid sellekohaseid nõudeid sätestava hankemenetluse eeldused (näiteks väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse kasutamisel).
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline

	Lepingust tulenevatest erelistest asjaoludest tulenevalt majanduslik huvi on väga väike või puudub. Samuti tulenevalt asjaomase sektori eripärast (turu suurus, struktuur, kaubanduslikud tavad ja geograafiline asukoht) esineb tõenäosus, et leping teistest liikmesriikidest asuvatele ettevõtetele tõenäoliselt huvi ei paku. Nt: Lihthanke piiridesse jääv aktiivne leping (nt igapäevased koristustööd) ei paku tõenäoliselt huvi välismaisele ettevõtjale, kellel puudub Eestis filiaal. Hankija suudab tõendada eelprognoosi vältel koostatud arvutusmeetoditega, et hanke ettevalmistamise ajal on hankija piisavat hoolsust järgides koostanud turu-uuringu või reaalseid turu-andmeid omades määratlenud hankelepingu õige eeldatava maksumuse.	RV: Esineb kahtlus konkurentsitingimuste efektiivses ärakasutamises ja rahaliste vahendite säästlikus ja läbipaistvas kasutamises rahvusvaheliselt. Siseriiklikult on kõiki ettevõtjaid koheldud võrdselt. RH ja LH: esineb kahtlus riigihankeõiguse üldpõhimõtete kohases järgimises.	Hankija tegevuse tulemusel on rikutud olulises osas riigihankeõiguse üldpõhimõtteid. Tagatud ei ole toetusrahade säästlik, läbipaistev ja otstarbekas kasutamine. Turul esinevad ettevõtjaid ei ole koheldud võrdselt, takistatud on avatud konkurentsi tekkimist. Võib olla tuvastatud piiriülese huvi esinemine.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimused on kaotatud hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Hankeleping on sõlmitud ning eksimused ei ole enam kaotatud.	PRIA on eksimusele viidanud, kuid hankija on jätkanud rikkumist.
Sanktsioon	5-6 punkti – finantskorrektsioon 25%	8-9 punkti finantskorrektsioon 100%	

	7 punkti – finantskorrektsioon 50%		
Korrektsiooni ei kohaldata, kui esineb riigihankedirektiivides sisalduv erand, mis lubab teatud tingimustel menetlust ilma pakkumist väljakuulutamata. Sellisteks eranditeks on ettenägemata sündmuse põhjustanud äärmisel praktilised olukorrad ja lepingud, mida tehniliselt või kunstilistel või eraõiguse kaitsega seotud põhjustel võib teostada vaid üks kindel ettevõte.			

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

2. Osadeks jagamine

Raskusaste	1 punkt Mõju nõude eesmärgile puudub	2 punkti Mõju nõude eesmärgile on märgatav	3 punkti Mõju nõude eesmärgile on suur
	Hankija on valesti määranud mitme funktsionaalselt koostoimiva hanke eeldatava maksumuse, kuid see ei ole toonud kaasa RHS § 23 või § 24 nõuete eiramist.	Rikkumine on toonud kaasa vale hankemenetluse liigi valiku, kuid mille puhul on vähemalt osaliselt järgitud rangema hankemenetluse läbiviimise nõudeid, mille kaudu on tagatud vähemalt osaliselt riigihankeõiguse üldpõhimõtete järgimine.	Rikkumine on toonud endaga kaasa leebema hanketeate avaldamisvormi ning vale hankemenetluse liigi valiku. Hankija on tegutsenud hanke osadeks jagamisel tahtlikult, püüdes selle kaudu soodustada iseennast (nt suuremas osas toetuse saamine 2 toetustootluse esitamisel)
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
		Hankija tegevuse tulemusel on jäetud kohaldamata nõuetekohased riigihankemenetluse reeglid, kuid rahvusvahelist piirmäära mitteületavate hangete puhul on olnud kõigil siseriiklikel ettevõtjatel võimalus saada asjakohast informatsiooni võrdses	Hankija tegevuse tulemusel on jäetud kohaldamata nõuetekohased riigihankemenetluse reeglid, mille tulemusel on rikutud olulises osas riigihankeõiguse üldpõhimõtteid. Tagatud ei ole toetusrahade säästlik, läbipaistev ja otstarbekas kasutamine.

		ulatuses.	Turul esinevad ettevõtjaid ei ole koheldud võrdselt, takistatud on avatud konkurentsi tekkimine. Võib olla tuvastatud piiriülese huvi esinemine.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimused on kaotatavad hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Hankeleping on sõlmitud ning eksimused ei ole enam kaotatavad.	PRIA on eksimusele viidanud, kuid hankija on jätkanud rikkumist.
Sanktsioon		8-9 punkti - finantskorrektsioon 100%	
	6-7 punkti – finantskorrektsioon 25%		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

3. Mittevastavus pakkumuste vastuvõtmise/osalemistaotluste vastuvõtmise tähtaegadel – pakkumuste/taotluste esitamise tähtaja määramine

Kui ilmneb, et hankemenetluse korraldamisel ei ole järgitud riigihangete seaduse §-s 93 või 94 nimetatud tähtaegu ja tähtaegade vähendamine on olnud:

Suurem või võrdne kui 50% riigihangete seaduse §-s 93 või 94 või direktiivis nimetatud tähtaegadest – finantskorrektsioon 25%

Suurem või võrdne kui 30% riigihangete seaduse §-s 93 või 94 või direktiivis nimetatud tähtaegadest – finantskorrektsioon 10%

Väiksem kui 30% riigihangete seaduse §-s 93 või 94 või direktiivis nimetatud tähtaegadest – finantskorrektsioon 5%

Juhul kui mittevastavus pakkumuste vastuvõtmise/osalemistaotluste vastuvõtmise tähtaegadel on minimaalne ning on selge, et mittevastav tähtaeg on tingitud väära arvutustehte (mittetahtlik eksimused) või TsÜS § 135 lg 1 järgimise rikkumisest kohaldatakse taotlejale finantskorrektsiooni 2%.

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

4. Ebapiisav aeg potentsiaalsetele pakkujatele/kandidaatidele hankedokumentide muretsemiseks

Kui ilmneb, et hankemenetluse korraldamisel on jäetud liiga vähe aega hankedokumentide väljastamiseks ning väljastamise periood moodustab hankija poolt nimetatud pakkumuste tähtajast vähem, kui:

50% (määratud tähtajaks on 1-49% hankija poolt määratud pakkumuste esitamise tähtajast) - finantskorrektsioon 25%

60% (määratud tähtajaks on 50-59% hankija poolt määratud pakkumuste esitamise tähtajast) - finantskorrektsioon 10%

80% (määratud tähtajaks on 60-79% hankija poolt määratud pakkumuste esitamise tähtajast) – finantskorrektsioon 5%

Korrektsioone kohaldatakse iga üksikjuhtumi puhul eraldi. Korrektsioonimäära kindlaksmääramisel võetakse arvesse võimalikke kergendavaid asjaolusid, mis on seotud hanke eripära ja keerukusega, eelkõige võimalikku halduskoormust või raskusi hankedokumentide koostamisel. Eelnimetatud kõigi asjaolude esinemisel on PRIA-l õigus korrutada taotlejale määratud finantskorrektsioon koefitsiendiga 0,40 ning lahutada saadud tulemus algsest finantskorrektsioonist.

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

5. Ebakorrektned pakkumuste vastuvõtmise tähtaegade avaldamine või osalemistaotluste vastuvõtmise tähtaegade avaldamine

Raskusaste	1 punkt	2 punkti	3 punkti
Tagajärgede olulisus	Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	Mõju nõude eesmärgile on märgatav	Mõju nõude eesmärgile on suur
	Pakkumuste esitamise tähtaega pikendati, et anda võimalus rohkematele pakkujatele hankes osalemiseks. Sisulisi muudatusi, mis pakkumuse esitamist oleksid	Hankedokumente on muudetud ja pakkumuse tähtaega on pikendatud, kuid pikenduse teadet ei ole avaldatud kooskõlas asjakohaste eeskirjadega.	Täiendavaid kirjeldusi, dokumente või lisateavet ei esitatud tähtaja jooksul. Määratud tähtaja jooksul ei ole tagatud kõigil pakkujatel kohapealse objekti või dokumentide kontrolli läbiviimist,

	mõjutanud ei esine.		kui see oli hankedokumentides nõutud. Hankija ei ole pikendanud pakkumuste/taotluste esitamise tähtaega hankemenetluse peatamise ajal. Pakkumuse või osalemistaotluse esitamise/vastuvõtmise tähtaega ei pikendatud elektroonilises menetluses tekkinud tõrke tõttu
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
	Pakkujad on välja selgitanud muudetud tähtaja ning õigeaegselt pakkumused koos muudatustega esitanud.	Pakkumused sisaldavad erinevaid andmeid, mis välistab pakkumuste sisulise võrdlemise.	Tähtaja pikendamata jätmine on vastuolus konkurentsitingimuste efektiivset ärakasutamise ja säästlikkuse põhimõttega. Esineb oht, et kõik pakkujad oma pakkumusi tähtajalise rikkumise tõttu ei esitanud.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole veel möödunud, hankijal on veel võimalik pakkumuse esitamise tähtaega pikendada ning teavitust avaldada.	Rikkumist ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kui hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	5-6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 10%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 7%		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

6. Juhud, mille puhul ei ole õigustatud väljakuulutamise ja läbirääkimistega menetluse kasutamine

Raskusaste	1 punkt Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	2 punkti Mõju nõude eesmärgile on märgatav	3 punkti Mõju nõude eesmärgile on suur
Tagajärgede olulisus		Hankija on valinud väljakuulutamise ja läbirääkimistega hankemenetluse ilma, et esineksid RHS § 27 sätestatud alused, kuid alustatud on läbirääkimisi kõigi hankes huvitatud isikutega.	Hankija on valinud väljakuulutamise ja läbirääkimistega hankemenetluse ilma, et esineksid RHS § 27 sätestatud alused ning on piiranud osalejate arvu läbirääkimiste valikul.
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkti Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
	Kõiki on koheldud võrdselt, kõigi huvitatud isikutega on läbirääkimised samadel tingimustel.	Hankija hankemenetluse liigi valik on tingitud teadmatuses, mille tõttu on piiratud konkurentsi ning koheldud pakkujaid ebavõrdselt.	Hankija on tahtlikult valinud hankemenetluse liigi valiku täiesti põhjendamatute selgituste alusel, mille alusel on hankija jätnud täitmata muu hulgas näiteks turu-uuringu läbiviimise võimaluse.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimused on selle kaudu kaotatud hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Rikkumist ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kui hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	5-6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10%		

Olukorras, kus pakumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

7. Hanketeates ei ole esitatud valikukriteeriume ja/või hanketeates või tehnilises kirjelduses ei ole esitatud pakkumuse hindamise kriteeriumid (ja nende kaalu)

Hanketeates või hankedokumentides on sätestatud ebaseaduslikud ja/või diskrimineerivad valikukriteeriumid ja/või pakkumuse hindamise kriteeriumid

Valikukriteeriumite (tehniline ja kutsealane pädevus; majanduslik- ja finantsseis) sätestamise eesmärgiks on sätestada tingimused, mis tõendavad pakkujate õigusi ja oskusi hankemenetluse korrektseks läbiviimiseks.

Raskusaste	1 punkt	2 punkti	3 punkti
Tagajärgede olulisus	Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	Mõju nõude eesmärgile on märgatav	Mõju nõude eesmärgile on suur
		Hankija ei ole valikukriteeriumite sätestamisel järginud siseriiklikest õigusaktidest tulenevaid kohustuslikke nõudeid. Sätestatud valikukriteeriumid pole selged ja üheselt mõistetavad. Pakkumuste hindamise aluseks olevad hindamiskriteeriumid on subjektiivsed, mis takistavad pakkumuste objektiivset ja võrdset hindamist. Sätestatud hindamiskriteeriumid ei ole piisavalt üksikasjalikud.	Valikukriteeriumite sätestamata jätmisel on rikutud RHS §-des 38-42 sätestatud hankija kohustusi. Hanke alusdokumentidest ei tulene pakkumuste hindamise kriteeriume.
Ulatus	1 punkt	2 punkt	3 punkti
	Mõju tegevusele puudub	Mõju tegevusele on keskmine	Mõju tegevusele on oluline
		Ebaseaduslike valikukriteeriumite tõttu on hankes kvalifitseeritud pakkuja, õigusaktides sätestatud tingimuste õiguspärase märkimise korral oleks hankes kvalifitseerimata jäetud.	Ebaseaduslike ja diskrimineerivate valikukriteeriumite tõttu on hankes edukaks tunnistatud pakkuja, kes õiguspärase tingimuste kasutamisel oleks hankes kvalifitseerimata jäetud.

		Puudulike hindamiskriteeriumite alusel ei ole pakkujaid hinnatud võrdselt. Esineb oht, et diskrimineerivate või ebaseaduslike valikukriteeriumite sätestamisel on püüdnud hankija soosida mõnd pakkujat.	Ebaseaduslike ja diskrimineerivate tingimuste tõttu on takistatud mittepiirkondlike ettevõtjate hankes osalemine (nt tingimused, mis on seotud kohustusega omada mingis piirkonnas või riigis kogemust, esindajat või kohalikku üksust). Selline tegevus on vastuolus konkurentsi efektiivse ärakasutamise, võrdse kohtlemise ja avalike vahendite säästliku kasutamise põhimõttega. Pakkujaid on hinnatud kriteeriumite alusel, mis ei ole olnud hankes märgitud. Rikutud on läbipaistvuse ja kontrollitavuse põhimõtet. Puudulike tingimuste esinemise tõttu ei ole välja valitud pakkuja suutnud hankelepingut korrektselt täita. Teadaoleva informatsiooni alusel on selge, et hankijal on olnud kindel soov teatud hankija soosimiseks.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud, hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

8. Valikukriteeriumid ei ole lepingu esemega seotud ja proportsionaalsed.

Valikukriteeriumite (tehniline ja kutsealane pädevus; majanduslik- ja finantsseisund) sätestamise eesmärgiks on sätestada tingimused, mis tõendavad pakkujate õigusi ja oskusi hankemenetluse korrektseks läbiviimiseks.

Raskusaste Tagajärgede olulisus	1 punkt Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	2 punkti Mõju nõude eesmärgile on märgatav	3 punkti Mõju nõude eesmärgile on suur
		Mõned sätestatud valikukriteeriumitest ei ole selged, mõistlikud ja otstarbekad arvestades hankelepingu eseme eesmärki. Valikukriteeriumitena on sätestatud põhjendamatult madalad valikukriteeriumid.	Hankija pool määratletud kogemuste miinimumtase ning majanduslik suutlikkus ei ole seotud hankelepingu esemega või on selle suhtes selgelt ebaproportsionaalselt kõrge (nt töökogemuse minimaalne nõue 10 aastat või aastane käibenõue 3x suurem, kui aastane hankelepingu eeldatav maksumus) või madal.
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
		Sätestatud valikukriteeriumid ei tõenda pakkuja suutlikust hankelepingu täitmise osas, mis võib kaasa tuua vastuolu üldpõhimõtetega. Põhjendamatult madalate valikukriteeriumite sätestamisega on	Ebaproportsionaalsete või hankelepingu esemega mitteseotud valikukriteeriumite eesmärgiks on selgelt olnud kindla pakkuja eelistamine. Sätestatud valikukriteeriumid on

		võimaldatud hankes osaleda pakkujatel, kes proportsionaalsete valikukriteeriumite korral ei oleks hankes kvalifitseerunud. Samas ei ole selliste tingimuste sätestamine piiranud konkurentsi tekkimist.	tekitanud pakkujate jaoks põhjendamatu takistuse hankel osalemiseks.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud, hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

9. Diskrimineerivad tehnilised kirjeldused

Tehnilise kirjelduses sätestatakse hankelepingu esemele nõuete ja tingimuste kirjeldus, mida pakkuja peab järgima (pakkumuse esitamise võimalikkuse ja hinna kalkulatsioonil).

Raskusaste	1 punkt	2 punkti	3 punkti
Tagajärgede olulisus	Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	Mõju nõude eesmärgile on märgatav	Mõju nõude eesmärgile on suur
		Tehnilise kirjelduse koostamisel on kasutatud vähemalt osaliselt ebatäpseid ja valdkonnas tegutsevatele isikutele mitte arusaadavat terminoloogiat.	Kogu tehniline kirjeldus sisaldab ebaproportsionaalseid ja spetsiifilisi tingimusi ning tehnilisi norme võrreldes hankelepingu esemega.

		Tehnilise kirjelduse koostamisel on kasutatud osaliselt spetsiifilisi tingimusi võrreldes hankelepingu esemega. Sätetatud erinõuded (RHS § 32 lg 3) on osaliselt ebaproportsionaalsed. Tunnustele viitamisele ei ole lisatud tingimust „või sellega samaväärne“ ning rikutud on osaliselt RHS § 33 lg 7 nõuded.	Sätetatud erinõuded (RHS § 32 lg 3) on ebaproportsionaalsed. Tunnustele viitamisele ei ole lisatud tingimust „või sellega samaväärne“ ning eiratud on RHS § 33 lg 7 nõuet. Hankija ei ole järginud tehnilise kirjelduse koostamisel siseriiklike regulatsioonidega.
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
		Diskrimineerivad tehnilised kirjeldused on piiranud konkurentsi hankemenetluse kestel. Tagatud ei olnud võrdne juurdepääs kõigile pakkujatele.	Diskrimineeriva tehnilise kirjelduse koostamise eesmärgiks on olnud kindla pakkuja eelistamine.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud, hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

10. Lepingu eseme piisav määratlus

Hanketeates esitatav hankelepingu eseme kirjeldus peab andma pakkujatele üldise arusaama selle kohta, millist asja, teenust või ehitustööd hankija hankelepinguga soovib osta või tellida.

Raskusaste Tagajärgede olulisus	1 punkt Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	2 punkti Mõju nõude eesmärgile on märgatav	3 punkti Mõju nõude eesmärgile on suur
		Hankija ei ole määratlenud hankelepingu eseme kirjeldust kooskõlas olemasoleva turuolukorraga, kuid vähemalt kaudselt on võimalik mõista, mida hankija hankelepinguga on soovinud osta.	Hankelepingu ese on määratletud vastuolus kehtivate seadustega. Hankija poolt on hankelepingu esemele määratud väär CPV kood. Ei ole võimalik kindlaks teha, mida hankelepingu esemega soovitakse osta või tellida.
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
		Hankelepingu eseme kirjeldusega on piiratud põhjendamatult pakkujate ringi.	Hankija poolt hanketeates esitatud lepingu eseme kirjeldusega on välistatud oluliselt turul pakutavaid võimalusi.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud, hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 10%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 7 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

Olukorras, kus ehitustööde tellimise puhul ei ole avaldatud soovitavaid ehitustöid, kohaldatakse finantskorrektsiooni 100%.

11. Pärast pakkumuse avamist muudeti valikukriteeriume, mille tulemuseks on ebakorrektned pakkumuste vastuvõtmine

Valikukriteeriumite (tehniline ja kutsealane pädevus; majanduslik- ja finantsseis) sätestamise eesmärgiks on sätestada tingimused, mis tõendavad pakkujate õigusi ja oskusi hankemenetluse korrektseks läbiviimiseks.

Raskusaste	1 punkt	2 punkti	3 punkti
Tagajärgede olulisus	Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	Mõju nõude eesmärgile on märgatav	Mõju nõude eesmärgile on suur
		Hankija on osaliselt muutnud pakkumuse valikukriteeriume.	Hankija on muutnud täielikult pakkumuse valikukriteeriumid.
Ulatus	1 punkt	2 punkt	3 punkti
	Mõju tegevusele puudub	Mõju tegevusele on keskmine	Mõju tegevusele on oluline
		Hankija on kvalifitseerinud pakkuja, kes esialgsete valikukriteeriumite korral ei oleks kvalifitseerunud.	Hankes on osutunud valikuks pakkuja, kes esialgsete kvalifitseerimistingimuste korral ei oleks kvalifitseerunud.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimused on kaotatavad hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

12. Pärast pakkumuse avamist muudeti valikukriteeriume, mille tulemuseks on ebakorrekne pakkumuste tagasilükkamine

Valikukriteeriumite (tehniline ja kutsealane pädevus; majanduslik- ja finantsseis) sätestamise eesmärgiks on sätestada tingimused, mis tõendavad pakkujate õigusi ja oskusi hankemenetluse korrektseks läbiviimiseks.

Raskusaste	1 punkt Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	2 punkti Mõju nõude eesmärgile on märgatav	3 punkti Mõju nõude eesmärgile on suur
Tagajärgede olulisus		Hankija on osaliselt muutnud pakkumuse valikukriteeriume.	Hankija on muutnud täielikult pakkumuse valikukriteeriumid.
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
		Hankes lükati tagasi pakkujad, keda ei oleks tagasi lükatud, kui järgitud oleks esialgseid valikukriteeriume, kuid valituks ei ole osutunud pakkuja, kes esialgsete tingimuste korral poleks hankemenetluses osalenud.	Hankes lükati tagasi pakkujad, keda ei oleks tagasi lükatud, kui järgitud oleks esialgseid valikukriteeriume ning valituks on osutunud pakkuja, kes esialgsete tingimuste rakendamisel ei oleks edukaks osutunud.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimus on kaotatav hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

13. Pakkujaid/kandidaate hinnatakse ebakorreksete valikukriteeriumide või pakkumuse hindamise kriteeriumide alusel.

Valikukriteeriumite (tehniline ja kutsealane pädevus; majanduslik- ja finantsseis) sätestamise eesmärgiks on sätestada tingimused, mis tõendavad pakkujate õigusi ja oskusi hankemenetluse korrektseks läbiviimiseks.

Võimalikuks pakkumuse hindamise kriteeriumiks on madalamaid hind või majanduslikult soodsaim pakkumus.

Raskusaste Tagajärgede olulisus	1 punkt Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	2 punkti Mõju nõude eesmärgile on märgatav	3 punkti Mõju nõude eesmärgile on suur
		Hankija on kohaldanud valikukriteeriume hindamiskriteeriumitena.	Hankija ei ole järginud hanketeates või hankedokumentides sätestatud hindamiskriteeriume ja nende allkriteeriume ja ettenähtud kaalusid. Hankija on hinnanud pakkumusi kriteeriumite alusel, mida ei olnud hankes avaldatud, sh hindamise käigus välja töötatud alamkriteeriumid.
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
		Hankes lükati tagasi pakkujad, keda ei oleks tagasi lükatud, kui järgitud oleks esialgseid valikukriteeriume, kuid valituks ei ole osutunud pakkuja, kes esialgsete tingimuste korral poleks hankemenetluses osalenud. Hindamistulemused on väärad, kuid valituks ei ole osutunud pakkuja, kes hankes sätestatud kriteeriumite korral ei oleks samuti valituks osutunud.	Hankes lükati tagasi pakkujad, keda ei oleks tagasi lükatud, kui järgitud oleks esialgseid valikukriteeriume ning valituks on osutunud pakkuja, kes esialgsete tingimuste rakendamisel ei oleks edukaks osutunud. Hindamistulemused on väärad.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti

	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimus on kaotatav hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

14. Läbipaistvuse ja/või võrdse kohtlemise puudumine hindamise käigus

Raskusaste	1 punkt	2 punkti	3 punkti
Tagajärgede olulisus	Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	Mõju nõude eesmärgile on märgatav	Mõju nõude eesmärgile on suur
		Hankija poolt koostatud protokollid on kohati ebaselged. Hindamisaruanne ei sisalda kõiki ettenähtud elemente.	Hankija poolt koostatud protokollid on ebaselged, põhjendamatud, läbipaistmatud või puuduvad üldse.
Ulatus	1 punkt	2 punkt	3 punkti
	Mõju tegevusele puudub	Mõju tegevusele on keskmine	Mõju tegevusele on oluline
		Hankija puuduliku tegevuse tõttu ei ole täies ulatuses võimalik hinnata hankemenetluse tulemuse õiguspärasust.	Hankija tegevuse või tegevusetuse tõttu ei ole võimalik hinnata hankemenetluse tulemuse õiguspärasust.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimus on kaotatav hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

**15. Pakkumuse muutmine hindamise käigus
Läbirääkimised pakkumuse hindamise käigus**

Raskusaste	1 punkt Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	2 punkti Mõju nõude eesmärgile on märgatav	3 punkti Mõju nõude eesmärgile on suur
Tagajärgede olulisus	Muudetud on (kas pakkuja ettepanekul või läbirääkimiste tulemusel) pakkumuse formaalseid tingimusi (vormid, arvutused, täiendavad dokumendid), millega ei ole muudetud pakkumust sisuliselt.		Hankija on võimaldanud pakkujal pakkumuse hindamise etapis pakkumuste muutmise, mille käigus on muudetud pakkumuse olulisi tingimusi. Hankija on pidanud pakkujaga pakkumuste hindamise käigus läbirääkimisi, mis on toonud kaasa olulisi muudatusi hanke alusdokumentides sätestatud esialgsetest tingimustest.
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
		Muutmise võimalus on antud kõigile pakkumuse esitanud pakkujatele. Hanketingimuste olulise muutmise on rikutud riigihankeõiguse üldpõhimõtteid piirates ligipääsu pakkujatele, kes oleksid hankes olnud huvitatud, kui muudetud tingimused oleksid sisaldunud esialgses hankes.	Pakkumuse muutmise võimalust ei ole antud kõigile pakkujatele. Hanketingimuste olulise muutmise on rikutud riigihankeõiguse üldpõhimõtteid piirates ligipääsu pakkujatele, kes oleksid hankes olnud huvitatud, kui muudetud tingimused oleksid sisaldunud esialgses hankes.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti

	Hankepingut ei ole sõlmitud ning eksimus on kaotatav hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	7 punkti – finantskorrektsioon 5%	9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	8 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

16. Väljakuulutamise ja läbirääkimistega hankemenetluse käigus muudetakse oluliselt tingimusi, mis on sätestatud hanketeates või tehnilises kirjelduses

Raskusaste	1 punkt	2 punkti	3 punkti
Tagajärgede olulisus	Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	Mõju nõude eesmärgile on märgatav	Mõju nõude eesmärgile on suur
		Hankemenetluse käigus muudetakse esialgseid hanketeates/tehnilises kirjelduses avaldatud tingimusi sedavõrd, et põhjendatud oli uue hanke korraldamine (muudetakse pakkumuse võrdlevaid tingimusi).	Hankemenetluse käigus muudetakse esialgseid hanketeates/tehnilises kirjelduses avaldatud tingimusi sedavõrd, et põhjendatud oli uue hanke korraldamine (muudetakse tingimusi mis määravad riigihanke iseloomu või olemust).
Ulatus	1 punkt	2 punkt	3 punkti
	Mõju tegevusele on puudub	Mõju tegevusele on keskmine	Mõju tegevusele on oluline
		Hankemenetluse kestel on peetud läbirääkimisi suuremas ulatuses kui esialgselt määratletud.	Hankemenetluse kestel peeti läbirääkimisi pakkumuses esitatud kohustuslike tingimuste üle, mille kontrollimine toimus enne läbirääkimiste pidamist.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti

	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimus on kaotatav hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

17. Ebaharilikult madalate hindadega pakkumuse tagasilükkamine

Hankijal on kohustus enne pakkumuse ebaharilikult madala hinna tõttu tagasilükkamist küsida pakkujalt pakkumuse koostisosade kohta täpsustusi ning kaaluda kõik asjaolud ja saadud selgitused põhjalikult läbi.

Kui hankija ei ole sellist kohustust täitnud kohaldub finantskorrektsioon 25%.

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

18. Huvide konflikt

Pädev kohus või haldusorgan on tuvastanud, et avaliku sektori hankijal või avaliku sektori hankija nimel tegutseval hanketeenuse osutaja töötajal, kes on kaasatud hankemenetluse läbiviimisse või võib mõjutada hankemenetluse tulemust, on otseselt või kaudselt finantsalased, majanduslikud või muud isiklikud huvid, mida võib hankemenetluse kontekstis käsitada tema erapooletust ja sõltumatust kahjustavatena. Lisaks võib mõni isikuga seotud pakkuja saada informatsiooni omamisest teiste osalejate ees eelisseisundi.

Huvide konfliktina saab eelkõige käsitleda alljärgnevaid olukordi:

- Hankemenetluse korraldamisega seotud isiku(te)l on ärihuvid mõne pakkuja tegevuse suhtes või on ta muul viisil seotud pakkujaga.
- Hankija töötajate koolitustel käimine erasektori kulul

- Pakkuja osalemine mitmes pakkumuses

Huvide konflikti puhul kohaldub finantskorrektsioon 100%.

19. Olulised muudatused lepingu osades, mis on sätestatud hanketeates või tehnilises kirjelduses

Lepingu täitmise käigus on muudetud olulisi hankelepingu tingimusi.

Hankelepingu olulisteks tingimusteks on näiteks lepingu maksumus, tööde olemus, tööde kestvus, maksetingimused, kasutatud materjalid ja muud tingimused, mis olid oluliseks pakkumuste esitamisel ning mille alusel olid pakkumused hankemenetluse käigus võrreldavad.

Rikkumise esinemise korral finantskorrektsioon 25% lepingu summast + lepingu täiendava summa väärtus, mis tulenes lepingu elemendi olulisest muutmisest.

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

20. Lepingu reguleerimisala vähendamine

Hankelepingu reguleerimisala vähendamine pärast hankelepingu sõlmimist ilma hankelepingu hinda vähendamata.

Rikkumise esinemisel kohaldub finantskorrektsioon reguleerimisala vähendamise väärtuse summa + 25% lõpliku reguleerimisala väärtusest juhul, kui reguleerimisala vähendamine on olnud oluliste hanketingimuste arvelt.

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

21. Täiendavate ehitustööde/teenuste/tarnete lepingute (kui sellised lepingud kujutavad endast hanke esialgsete tingimuste olulist muutmist) sõlmimine ilma konkurentsita, kui ei ole täidetud üks järgnevatest tingimustest:

- äärmine kiireloomulisus ettenägematute sündmuste tõttu
- ettenägematu asjaolu täiendavate ehitustööde, teenuste ja tarnete jaoks

Hankeleping sõlmiti kooskõlas asjakohaste sätetega, kuid sellele järgnes üks või mitu täiendavat ehitustööde/teenuste/asjade lepingut (kirjalikult või mitte), mille sõlmimisel ei ole täidetud RHS § 28 kasutamise alused.

Finantskorrektsioon 100% täiendavate lepingute maksumusest kui täiendavad tööd on rahastatavad toetustest. Kui täiendavate hankelepingute maksumus kokku ei ületa 50% esialgse hankelepingu maksumusest kohaldub finantskorrektsioon 25%.

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

22. Täiendavad ehitustööd või lisateenused ületavad asjaomaste sätetega ettenähtud määrasid

Läbiviidud hankemenetluse kohaselt oli lubatud täiendavate lepingute sõlmimine, kuid nende lepingute kogumaksumus ei tohi ületada 50% lepingu maksumusest.

Finantskorrektsioon 100% summast, mis ületas 50% esialgse lepingu maksumusest.

23. Maksuvõla kontroll

Raskusaste	1 punkt Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	2 punkti Mõju nõude eesmärgile on märgatav	3 punkti Mõju nõude eesmärgile on suur
Tagajärgede olulisus		Hankija ei ole viinud läbi maksuvõla kontrolli enne hankelepingu sõlmimist	Hankija ei ole kontrollinud maksuvõla puudumist ühelgi RHS §-s 38 lg 1 punktis 4 ja lõikes 1.1sätetatud alustel
Ulatus	1 punkt Mõju tegevusele on puudub	2 punkt Mõju tegevusele on keskmine	3 punkti Mõju tegevusele on oluline
	Edukaks tunnistatud pakkujal		Leping on sõlmitud edukaks

	maksuvõlg puudub või maksuvõlg jääb seaduses ettenähtud piiridesse		tunnistatud pakkujaga, kelle maksuvõlg ületab seaduses sätestatud piirmäära.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimus on kaotatav hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	4-6 punkti – finantskorrektsioon 0%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 100 %	
	7 punkti - finantskorrektsioon 25 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

24. Siseriiklike õigusaktide nõuete järgimine HD koostamisel

Raskusaste	1 punkt	2 punkti	3 punkti
Tagajärgede olulisus	Mõju nõude eesmärgile puudub või on väheoluline	Mõju nõude eesmärgile on märgatav	Mõju nõude eesmärgile on suur
		Hankija ei ole järginud hankedokumentide koostamisel hankelepingu eset reguleerivaid siseriiklikes õigusaktides sätestatud nõudeid.	
Ulatus	1 punkt	2 punkt	3 punkti
	Mõju tegevusele on puudub	Mõju tegevusele on keskmine	Mõju tegevusele on oluline
	Kuigi hankija on hankes jätnud järgimata siseriiklikes õigusaktides sätestatud nõuded, puudub oluline mõju hankelepingu täitmisele.	Hankija poolt järgimata jäetud siseriiklike õigusaktide tulemusel esinevad hankelepingu täitmisel vastuolud seaduse nõuetest, kuid hankeleping on võimalik teatud	Hankija poolt järgimata jäetud siseriiklike õigusaktide tulemusel on hankija hankes edukaks tunnistanud pakkuja, kes ei oleks nõuete järgimisel hankes edukaks tunnistatud.

		mööndustega täita.	Hankija poolt järgimata jäetud siseriiklike õigusaktide tulemusel osutub hankelepingu täitmine õigusvastaseks.
Kestvus	1 punkt	2 punkti	3 punkti
	Hankelepingut ei ole sõlmitud ning eksimus on kaotatav hankemenetluse lõpetamise kaudu.	Puudust ei ole enam võimalik kõrvaldada.	PRIA on rikkumisele viidanud, kuid hankija on rikkumist jätkanud.
Sanktsioon	6 punkti – finantskorrektsioon 5%	8-9 punkti - finantskorrektsioon 25%	
	7 punkti - finantskorrektsioon 10 %		

Olukorras, kus pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole möödunud ning hankijal on võimalik hankedokumente ja hanketeadet muuta ning rikkumine eemaldatakse – finantskorrektsiooni ei kohaldata.

25. Muu nimetamata rikkumine

Olukorras, kus hankemenetluse kontrolli käigus ilmneb mõni muu käesolevas dokumendis nimetamata, kui riigihangete seaduses sätestatud nõuete järgimata jätmise, kvalifitseerub see rikkumiseks millele tulenevalt teadaolevatest asjaoludest, riigihanke maksumusest ja hankemenetluse liigist kohaldab PRIA finantskorrektsiooni vahemikus 1-10% või 25% sõltuvalt rikkumise raskusest. Erandlikes olukordades võib rakendada korrektsioonimäära 100%.

Rikkumiste puhul, mis hõlmavad kokkumängu hankemenetluses ja selle kaudu pakkumuses esitatud asjade, teenuste ja ehitustööde hindade kunstlikult suureks paisutamist kohaldab PRIA finantskorrektsiooni 100%.